Omul are un singur mijloc de a lupta împotriva erorilor: raţiunea. *(Ludwig von Mieses)*

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

21 mai 2010

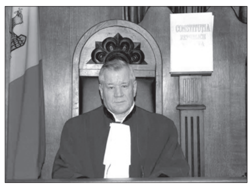
Anul IX

nr. 18 (325)

8 pagini – 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Două proiecte, un singur obiect – alegerea preşedintelui ţării

pag. 3

Reforma avocaturii susţinută de experţii Consiliului Europei

pag. 4

Dinamica, structura şi tendinţele criminalităţii juvenile

pag. 5

Mihai Ghimpu a avut o întrevedere cu reprezentanţii Consiliului Europei

Preşedintele Parlamentului Mihai Ghimpu, Preşedinte interimar al Republicii Moldova, a avut recent o întrevedere cu Bjorn Berge, reprezentant special, directorul Oficiului Personal al Secretarului General al Consiliului Europei, şi Thomas Markert, secretar-adjunct al Comisiei de la Veneţia, potrivit secţiei relaţii cu mass-media a Parlamentului.

Implementarea reformelor democratice în Republica Moldova, diverse aspecte ale situaţiei social-economice din republică şi găsirea unui consens în vederea depăşirii crizei constituţionale, respectiv modificarea articolului 78 din Constituţie au fost subiectele abordate în cadrul întrevederii. Totodată, părţile au făcut un schimb de opinii vizavi de opţiunile pentru depăşirea situaţiei existente respectînd prevederile Constituţiei în vigoare şi în conformitate cu normele europene şi recomandările Comisiei de la Veneţia.

Potrivit Preşedintelui Mihai Ghimpu, situaţia din Republica Moldova la acest capitol este în continuă evoluţie, fiind iniţiat dialogul între forţele politice pentru găsirea unui consens în depăşirea crizei constituţionale. Mihai Ghimpu i-a informat pe oficialii europeni că există două proiecte, unul propus de Alianţa pentru Integrare Europeană, iar celălalt prezentat de comunişti, în vederea modificării articolului 78 din Constituţie, ambele fiind avizate pozitiv de Curtea Constituţională. Totodată, Curtea Constituţională, fiind sesizată de un grup de deputaţi, a menţionat în avizul său că modificarea Constituţiei se poate face atît în Parlament, cît şi în cadrul unui referendum.

Reprezentanţii Comisiei de la Veneţia, la rîndul lor, au salutat reformele iniţiate de Alianţa de guvernare, precum şi iniţierea dialogului pentru identificarea unui compromis în soluţionarea crizei constituţionale. „Apreciem eforturile Alianţei pentru Integrare Europeană înregistrate în mai puţin de un an de guvernare, iar reformele desfăşurate au toată simpatia din partea Consiliului Europei şi a statelor europene”, au menţionat oficialii europeni. Totodată, ei au chemat forţele politice din Republica Moldova să găsească consens pentru depăşirea situaţiei create, subliniind necesitatea unui dialog constructiv.

Programul Twinning: o modalitate oportună de implementare a practicilor europene în RM

Ministrul de Stat, Victor Bodiu, a participat recent la un atelier de lucru în cadrul căruia a fost prezentat programul „Twinnning”. Acesta are drept scop familiarizarea instituţiilor publice din Republica Moldova cu cele mai bune practici europene în domeniu.

Victor Bodiu a reiterat că vectorul european este unul prioritar pentru statul nostru, Guvernul Republicii Moldova efectuînd acţiuni rapide în această direcţie.

„Drept dovadă este şi programul «Twinning» care are menirea de a facilita implementarea practicilor europene în ţara noastră şi desfăşurarea reformelor structurale în sistemul administraţie publice», a spus ministrul.

Victor Bodiu a precizat că, pînă la sfîrşitul anului, vor fi implementate 12 proiecte twinning, dintre care două se află în desfăşurare şi vizează optimizarea activităţii forului legislativ şi a instituţiilor penitenciare. Alte 6 proiecte se află la etapa de definitivare şi aprobare şi vor fi orientate în sectoarele agricol, fiscal, dezvoltare regională şi în alte domenii.

Şeful delegaţiei Uniunii Europene la Chişinău, Dirk Schuebel, a făcut o retrospectivă a istoricului programului „Twinning», el fiind unul din iniţiatorii acestuia. Programul a fost lansat în anul 1998, în scopul oferirii de suport ţărilor antrenate pe calea integrării în Uniunea Europeană. Prin intermediul mecanismului respectiv, statele aspirante la UE beneficiază de suport pentru dezvoltarea unei administraţii moderne şi eficiente, ajustarea legislaţiei la acquis-ului comunitar şi efectuarea schimbului de experienţă. Dirk Schuebel a atenţionat asupra importanţei programului, specificînd că este necesară o implicare serioasă a autorităţilor în implementarea lui.

Joana Jablonska, coordonatorul programului pentru Europa de Est, a menţionat că ţara sa de origine, Polonia, a beneficiat pe larg de proiectele respective, ceea ce a facilitat accesul statului polonez la Uniunea Europeană.

Proiectele twinning sînt finanţate de Comisia Europeană, în cadrul Politicii Europene de Vecinătate. Totodată, ele presupun obligaţii mutuale, atît din partea finanţatorilor, cît şi a statului beneficiar, cea ce înseamnă că Republica Moldova va contribui cu sume anumite de bani la fiecare proiect în parte.

Leancă: În trei ani cetăţenii moldoveni vor circula fără vize în UE

Republica Moldova a făcut progrese remarcabile în ceea ce priveşte apropierea de Uniunea Europeană. Pe 15 iunie 2010, în cadrul şedinţei Consiliului Republica Moldova – Uniunea Europeană la Luxembourg, vom demara dialogul privind abolirea regimului de vize pentru cetăţenii noştri. În maximum trei ani, moldovenii vor putea circula prin Europa fără vize”, susţine ministrul Afacerilor Externe şi Integrării Europene, Iurie Leancă.

Leancă a declarat că în toamnă va putea spune cu exactitate termenul în care cetăţenii Republicii Moldova vor putea circula fără vize. „De noi depinde cît de repede ne mişcăm pentru a fi abolit regimul de vize. De noi depinde, în proporţie de 80 la sută, dacă cetăţenii noştri vor putea circula fără vize prin ţările UE. În proporţie de 20% depindem de autorităţile UE. Anume aici trebuie să lucreze Ministerul de Externe, să convingem toate cele 27 de ţări membre ale UE că merităm să circulăm fără vize”, crede şeful diplomaţiei moldoveneşti.

Iurie Leancă mai susţine că Republica Moldova beneficiază de susţinerea a 17 ţări membre ale UE pentru atingerea acestui obiectiv. „Ţări ca Germania, Franţa, Italia, Polonia susţin Republica Moldova pentru a se integra în Uniunea Europeană. Avem o şansă unică de a ne atinge acest obiectiv. Doar de noi depinde cum vom implementa reformele propuse. Aceste reforme nu sînt necesare doar ca să demonstrăm UE că ne-am făcut lecţia de acasă, dar vor contribui ca populaţia noastră să beneficieze de produse mai bune şi servicii de cea mai bună calitate”, este convins ministrul.

Ministrul Leancă crede că problema transnistreană nu reprezintă un impediment pentru integrarea Republicii Moldova în UE. „Sînt convins că problema transnistreană nu reprezintă o barieră pentru integrarea noastră în UE. Ba dimpotrivă. Cetăţenii noştri vor resimţi faptul că trăiesc mai bine, iar cei din partea stîngă a Nistrului vor vrea să le fie şi lor bine. Pentru mine, integrarea europeană înseamnă modernizarea ţării, iar cei din stînga Nistrului nu vor rămîne indiferenţi la schimbările care se vor produce curînd”, a conchis ministrul de Externe.

La 15 iunie curent, în cadrul şedinţei Consiliului Republica Moldova - Uniunea Europeană, la Luxembourg, va demara dialogul privind abolirea regimului de vize pentru cetăţenii noştri.

◆ Flash

Ministrul Justiției a discutat la Iași cu studenții români perspectivele de integrare a cetățenilor moldoveni în spațiul românesc

Ministrul Justiției, Alexandru Tănase, a participat la 19 mai **la conferința „Justiție fără frontiere”** organizată de Asociația Europeană a Studenților în Drept ELSA din Iași.

În cadrul acestui eveniment a fost discutată problema cooperării internaționale în domeniul justiției, dar și perspectivele absolvenților în Drept care vizează atît domeniul juridic, cît și cel non-juridic.

Temele puse în dezbatere au vizat crearea unui spațiu judiciar comun, în care să se asigure protecția individuală a cetățenilor și respectarea drepturilor fundamentale (cu accent pe accesul la justiție, dreptul la educație, problemele din domeniul imigrării și azilului politic). O altă temă este cooperarea judiciară în materie civilă și penală (combaterea și prevenția consumului de droguri, cooperarea polițienească, combaterea terorismului și a criminalității organizate), imigrarea, politica privind azilul și vizele, precum și aspecte restrictive legate de frontiere.

De asemenea, îmbunătățirea legislației comunitare care promovează aplicarea drepturilor fundamentale, protecția datelor și lupta împotriva xenofobiei și a rasismului. Aici un aspect aparte îl va avea tema privind integrarea cetățenilor moldoveni în spațiul românesc și perspective studenților cetățeni moldoveni care au ca punct de pornire în carieră studiile realizate în România.

ADEPT va monitoriza respectarea transparenței de către Guvern și alte 2 instituții publice

Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT a lansat campania de monitorizare a respectării de către ministere și alte autorități administrative a transparenței în procesul de elaborare a deciziilor.

Asociația va monitoriza, zilnic, paginile web ale ministerelor și ale altor 24 de instituții publice și va chestiona periodic persoanele responsabile.

Rezultatele monitorizării vor fi făcute publice trimestrial, prin publicarea de rapoarte pe site-ul www.e-democracy.md.

Activitățile de monitorizare se vor desfășura în cadrul proiectului „Fortificarea transparenței procesului decizional în Republica Moldova”, finanțat de Fundația Eurasia.

Autoritățile promit că litigiile privind delimitarea proprietăților vor fi rezolvate mai ușor din toamnă, cu ajutorul sistemului GPS

Autoritățile promit că, din toamnă, litigiile care au la bază erorile ce apar la delimitarea loturilor de pămînt vor fi soluționate mult mai ușor. Soluția se bazează pe sistemul de localizare prin satelit, denumit GPS.

Pentru măsurătorile clasice proprietarii de terenuri achită pînă la 1500 de lei. Cu ajutorul noului sistem, delimitarea se face în cîteva minute, cu precizie de cîțiva milimetri și la costuri de cinci ori mai mici. Autoritățile spun că cele mai multe probleme se înregistrează în afara marilor orașe.

Cu toate acestea, în Chișinău se atestă cele mai scandaloase conflicte din cauza prețului ridicat al pămîntului.

Menționăm că sistemul GPS se bazează pe semnalul transmis de sateliți și care permite localizarea cu precizie a punctelor de pe suprafața pămîntului.

CEDO a creat premise pentru revizuirea sentinței tribunalului de la Nürnberg

Declarația a fost făcută de avocatul Mikhail Ioffe, care a comentat decizia adoptată luni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, îndreptată împotriva partizanului sovietic în vîrstă de 87 de ani, Vasili Kononov.

Marea Cameră a CEDO a adoptat verdictul cu majoritatea voturilor (17 contra 3). În favoarea partizanului, acuzat de Letonia de faptul că a omorît oameni pașnici în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, s-au pronunțat președintele Curții de la Strasbourg, Jean-Paul Costa, precum și judecătorii din Moldova și Muntenegru.

„Decizia adoptată de Marea Cameră are o conotație politică clară” a declarat Ioffe, specificînd că „o asemenea interpretare a evenimentelor este convenabilă, în primul rînd, cercurilor revanșarde din Țările Baltice”. „Continuăm să insistăm că o bază juridică pentru condamnarea lui Kononov nu există. Eu nu am dubii vizavi de adevărul juridic al partizanului, deoarece din punctul de vedere al legii el nu a încălcat nimic. În acest caz au predominat argumentele de conjunctură”, a specificat avocatul, subliniind că „noi vom insista asupra revizuirii cazului în baza regulamentului Curții de la Strasbourg”.

Potrivit avocatului, „judecătorii Curții de la Strasbourg au deschis cutia Pandorei, fapt care, în consecință, ar putea duce la reabilitarea colaboraționiștilor și a infractorilor de război”. „Consecințele verdictului CEDO făcut public vor fi destul de dramatice”, consideră juristul, specificînd că „au fost create toate premisele pentru revizuirea tribunalului de la Nürnberg, fapt care va da posibilitatea revanșismului istoric”.

Potrivit deciziei adoptate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Letonia nu a încălcat art.7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, fapt confirmat anterior de prima decizie a Curții de la Strasbourg din anul 2007.

UE VA SUSȚINE MOLDOVA ÎN PROCESUL DE DEPĂȘIRE A CRIZEI CONSTITUȚIONALE

Uniunea Europeană va susține Moldova în procesul de depășire a crizei constituționale. Despre aceasta a declarat în cadrul unei întrevederi cu președintele interimar al R.Moldova, Mihai Ghimpu, Comisarul european pentru extindere și politică europeană de vecinătate, Ștefan Füle, aflat în vizită la Chișinău pentru a sărbători Ziua Europei.

Ștefan Füle a apreciat eforturile autorităților de la Chișinău în direcția realizării reformelor și a procesului de integrare europeană, menționînd că acestea sînt susținute de UE care este dispusă să acorde și în continuare asistența necesară R. Moldova.

Mihai Ghimpu a menționat că toate reformele care au fost inițiate de Alianța de guvernare pe parcursul ultimului timp pot fi realizate doar în condițiile unei stabilități politice.

„Din acest considerent, mizăm foarte mult pe sprijinul Uniunii Europene în depășirea crizei constituționale cu care ne confruntăm în acest moment, deoarece aceasta nu ne permite să mergem înainte”, a spus Ghimpu.

Referindu-se la problema transnistreană, Ghimpu a menționat că Moldova dorește soluționarea acesteia pe cale pașnică în cadrul unui dialog politic cu participarea activă a mediatorilor internaționali. El a precizat că numai cu implicarea mai activă a mediatorilor occidentali poate fi relansat dialogul politic în formatul „5+2”.

Ștefan Füle a menționat că comunitatea europeană va depune toate eforturile pentru deblocarea dialogului politic în soluționarea diferendului transnistrean.

Comisarul european a avut o întrevedere și cu premierul Vladimir Filat cu care a semnat Memorandumul privind Programul de consolidare a capacităților instituționale.

Programul Aprofundat de Consolidare Instituțională prevede oferirea de echipament, asistență tehnică, programe de instruire, programe academice, schimb de experiență între instituțiile din R. Moldova și UE.

Ștefan Füle a menționat că acest Program este unul de maximă importanță și a precizat că, în cadrul lui, Moldova va beneficia de asistență în valoare de peste 40 mln euro, în perioada 2011-2013.

Vladimir Filat a spus că Programul va permite transformarea instituțiilor R. Moldova în instituții europene, responsabile față de cetățeni.

Ștefan Füle a apreciat succesele înregistrate de R. Moldova în plan extern, menționînd că doar în cîteva luni țara noastră a devenit unul dintre cei mai activi parteneri în cadrul Parteneriatului Estic, au demarat negocierile pe marginea Acordului de asociere cu UE, iar în scurt timp vor demara negocierile pe marginea Acordului de comerț liber și pe marginea liberalizării regimului de vize.

„Uniunea Europeană își va consolida substanțial pachetul de asistență pentru R. Moldova în viitorul apropiat”, a mai spus oficialul european.

Vlad Filat: „Fără priorități pentru cei cu numere speciale! Legea-i una pentru toți!”

Premierul Vlad Filat a cerut ministrului de Interne, celui de Stat și celui al Dezvoltării Informaționale să elaboreze o hotărîre ce va reglementa modul de utilizare a mașinilor cu numere speciale.

„Nu mă refer doar la cele cu numere guvernamentale. Domnilor miniștri, faceți o analiză amplă vizavi de aceste unități de transport, în Vest, ca în Est e clar, și să veniți cu un punct de vedere consolidat pentru ca această diferențiere prin numere de înmatriculare speciale să nu existe”, a cerut, în ședința din 19 mai a Guvernului, premierul Vlad Filat.

Ministerul de Interne are misiunea să-i anunțe pe toți cei care circulă cu numere de înmatriculare speciale că legea-i una pentru toți.

„Domnule Catan, se încalcă permanent regulile de circulație de către cei care conduc mașini cu numere speciale și nu e vorba doar de Parlament, Guvern, ci și de către cei de la ambasade și consulate. Regulile de circulație sînt valabile, ca și toate regulile de altfel, pentru toți, indiferent de înălțime, grăsime, studii și așa mai departe”, a spus șeful cabinetului de miniștri.

Ministrul de Stat, Victor Bodiu, a dat asigurări că soluții pe marginea acestei probleme vor fi prezentate în cel mult o lună.

Anterior, Vlad Filat a cerut și revizuirea listei persoanelor beneficiare de mașini cu numere de înmatriculare speciale. „Aceste unități de transport nu sînt pentru a merge la nunți, cumetrii și restaurante, pe contrasens”, a spus premierul.

Procuratura Generală

Procurori moldoveni în vizită la colegii din Germania

O delegație formată din 11 procurori din Republica Moldova efectuează, în perioada 16-22 mai 2010, o vizită de studiu în orașul Fischbachau, Germania cu tematica „Rolul procurorului în statul de drept”.

Delegația este condusă de Iurie Garaba, Președintele Consiliului Superior al Procurorilor are este însoțit de procurori din cadrul Procuraturii Generale, procuraturilor teritoriale și specializate din republică.

Această vizită de studiu, organizată de Fundația Germană pentru Cooperare Juridică Internațională (IRZ), constituie o nouă etapă în derularea dialogului dintre procurorii ambelor state.

Potrivit lui Iurie Garaba, obiect al discuțiilor îl vor constitui sistemele juridice ale celor două țări, structurile și instrumentele de cooperare judiciară, progresele realizate de Republica Moldova pe plan legislativ și instituțional în combaterea criminalității organizate, corupției și spălării banilor.

ONU invită la consultări publice de nominalizări în domeniul drepturilor omului

Echipa de Țară a Națiunilor Unite în Republica Moldova a dat start concursului pentru cea mai bună promovare a drepturilor omului de către organizațiile nonguvernamentale și mass-media. În acest an, pentru prima oară, organizatorii nu vor accepta aplicații directe din partea potențialilor cîștigători ai premiilor.

Potrivit Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului, Echipa de Țară a Națiunilor Unite în Moldova va iniția un proces de participare publică pentru a solicita propuneri de nominalizare, publicul fiind încurajat să prezinte nominalizări detaliate și rezonabile de persoane, organizații ale societății civile, jurnaliști, instituții media etc., care au realizat, în opinia publicului, contribuții recente și autentice de promovare a drepturilor omului în Republica Moldova.

Echipa de Țară ONU va lua o decizie asupra premiilor în baza materialelor provenite din procesul de consultări publice, precum și a celor rezultate din cercetările independente. În acest sens vor fi create o echipă de experți tehnici care să evalueze materialele acumulate și un consiliu independent ce va decide asupra premiilor care vor fi acordate.

Sînt eligibile pentru competiție materialele și activitățile ce cuprind perioada dintre septembrie 2009 și 30 iunie 2010, care au produs un efect pozitiv și au demonstrat creativitate, perseverență, angajament, diligență și eroism în domeniul drepturilor omului.

Premiile vor fi acordate la categoriile: **1.** Persoane sau grupuri formale ori informale ale societății civile sau organizații nonguvernamentale și **2.** Jurnaliști și instituții media de orice fel, inclusiv media locale, regionale ori naționale, precum și media noi și media electronice.

Procesul de consultări publice, ce va include o invitație pentru nominalizări de către public, se va încheia la 30 iunie 2010 – termenul- limită pentru depunerea nominalizărilor.

Organizatorii atenționează că nu există un formular de nominalizare, ele urmînd să fie depuse într-un plic sigilat, expediat prin poștă sau prezentat pe adresa: *Casa ONU. str. 31 august 1989 nr. 131, MD 2012, Chișinău, Republica Moldova.*

Rezultatele concursului vor fi făcute publice în timpul Galei Premiilor pentru Drepturile Omului, care va avea loc la 10 decembrie 2010, de Ziua Internațională a Drepturilor Omului.

DOUĂ PROIECTE, UN SINGUR OBIECT – ALEGEREA PREȘEDINTELUI ȚĂRII

(Comentariu la avizele Curții Constituționale nr. 1 din 29.04.2010 și nr.2 din 04.05.2010)

Curtea Constituțională a dat avize pozitive asupra proiectelor de lege constituțională privind modificarea și completarea art.78 din Constituție, unul fiind înaintat de 36 de deputați din fracțiunea parlamentară a PCRM (în continuare – proiectul PCRM) și altul de 51 de deputați din Alianța pentru Integrare Europeană (în continuare – proiectul AIE), menționînd că proiectele întrunesc condițiile impuse de dispozițiile constituționale ale art.141 și art.142.

Nu vom repeta conținutul proiectelor, deoarece sînt publicate în M.O. nr.70-71 din 11 mai 2010, însă ne vom referi la trăsăturile lor comune și particulare.

Trăsăturile comune

1. Ambele proiecte au fost propuse de deputați în Parlament, exponenți ai voinței poporului, căruia îi aparține suveranitatea națională: de AIE, reprezentînd – 808 598 de alegători, și de PCRM, reprezentînd 706 732 de alegători.

2. Ambele proiecte corespund dispozițiilor constituționale privind caracterul suveran, independent și unitar al Republicii Moldova, precum și statutului ei de neutralitate permanentă, prevederi care pot fi revizuite numai cu aprobarea lor prin referendum.

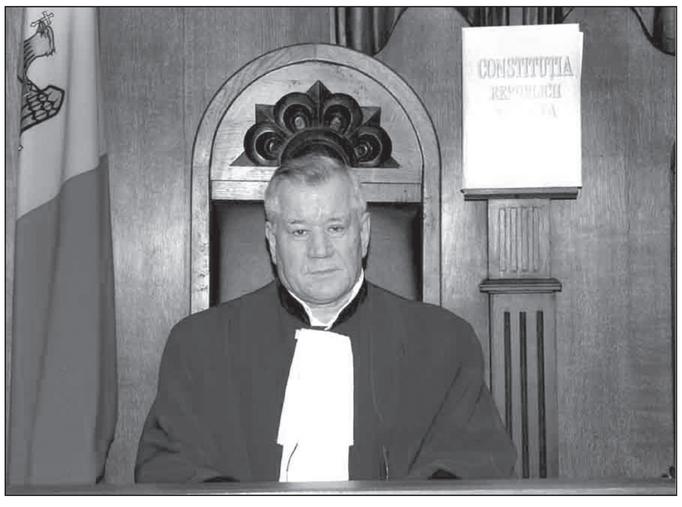
3. Proiectele de legi constituționale nu conțin dispoziții care ar avea ca rezultat suprimarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor sau a garanțiilor acestora.

4. Proiectele au un obiect comun – modificarea art.78 din Constituție privind alegerea Președintelui.

5. Scopul, de asemenea, este comun – perfecționarea mecanismelor juridice de alegere a Președintelui și depășirea crizei constituționale (numită de unii criză politică, de alții – criză politico-juridică).

6. Au premise comune pentru depășirea crizei constituționale prin adoptarea de actualul Parlament a unuia din ele, evident, într-o formă perfecționată.

7. Stipulează condiții unice. Candidatul la funcția de Președinte trebuie să fie cetățean al Republicii Moldova, să aibă nu mai puțin de 40 de ani, să locuiască sau să fi locuit permanent pe teritoriul Republicii Moldova cel puțin 10 ani, să posede limba de stat.

8. Comportă imperfecțiuni comune: nerespectarea unității materiei constituționale, unele contradicții între prevederile propuse și prevederile în vigoare, nerespectarea echilibrului între normele concurente și cele ce țin de instituția Președintelui și raporturile acestuia cu Parlamentul și Guvernul. Curtea Constituțională a decis că proiectele pot fi înaintate Parlamentului spre examinare, urmînd să fie luate în considerare enunțurile expuse în partea descriptivă a avizelor.

9. Ambele proiecte nu dau răspuns la întrebarea ce fel de formă de guvernămînt vom avea: republică parlamentară, republică prezidențială, republică semiprezidențială sau nici una dintre aceste trei forme caracteristice republicii, cunoscute de doctrina dreptului constituțional.

Aspecte particulare ale proiectelor

1. Proiectele propun diferite modalități de alegere a Președintelui Republicii Moldova. Proiectul PCRM prevede alegerea Președintelui de către Parlament în trei tururi – cu votul a 61, 57 și 50% +1 deputați. Proiectul AIE prevede ca Președintele Republicii Moldova să fie ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Astfel, potrivit proiectului PCRM, Președintele poate fi ales în final de o majoritate simplă din numărul deputaților aleși. Potrivit proiectului AIE, Președintele poate fi ales de majoritatea alegătorilor. În alegerile parlamentare din 29 iulie 2009 numărul alegătorilor în întreaga țară a constituit 2.708.381 persoane, au votat 1.591.757 de alegători.

Dacă la alegeri va fi înregistrat același indice de participare, atunci Președintele ar putea fi ales cu 50% + 1 din numărul alegătorilor care s-au prezentat la urne, adică 795 880, iar dacă la al doilea tur de scrutin vor concura doi candidați, va învinge cel care a obținut cel mai mare număr de voturi.

2. Potrivit proiectului PCRM, dispozițiile art.78 din Constituție vor intra în vigoare după dizolvarea Parlamentului ales la 29 iulie 2009 și, evident, vor fi aplicabile pentru Parlamentul de legislatura a XIX-a.

Proiectul AIE nu conține astfel de condiții. Legea adoptată va fi aplicată în mod obișnuit după promulgare, dacă legiuitorul constituant nu va prevedea norme tranzitorii.

3. Proiectul PCRM prevede, în cazul în care Președintele nu este ales în trei tururi, dizolvarea Parlamentului, urmînd să se desfășoare noi alegeri parlamentare, după care situația se poate repeta.

Proiectul AIE implică mai multă claritate, cu toate că, teoretic, și aici pot interveni factori negativi, de exemplu, neprezentarea la alegeri.

4. Proiectul PCRM nu conține o prevedere despre numărul de mandate pe care le poate deține Președintele țării. Probabil, autorii sînt de acord cu norma art.80 alin.(4) din Constituție privind dreptul Președintelui de a exercita doar două mandate consecutive.

Proiectul AIE prevede că nici o persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte decît pentru cel mult două mandate succesive.

În cazul dat, noțiunile „consecutiv" și „succesiv" sînt identice.

5. Proiectele fiind contrare după conținut, poate fi adoptat numai unul din ele. Președintele nicidecum nu poate fi ales și de Parlament, și de popor. Însă fiecare proiect poate fi îmbunătățit, nu numai redacțional, dar și după conținut.

Curtea a dat undă verde ambelor proiecte. Examinarea lor și modificarea Constituției este o problemă de oportunitate, care ține exclusiv de competența legiuitorului constituant.

Însă Curtea a observat și unele neajunsuri ale proiectelor. Ne permitem să le analizăm.

Proiectul PCRM

1. Alineatul (3) al art.78 din proiect prevede alegerea Președintelui în bază de alternativă.

Dacă revenim la scrutinele precedente, cinci la număr, începînd cu aprilie 2001 pînă în 2009, candidații de alternativă n-au obținut practic nici un vot, deci, au fost propuși absolut formal. Ca fiecare candidat să obțină un număr cît de cît prestigios de voturi, fracțiunea parlamentară majoritară sau coaliția parlamentară trebuie să dispună nu de 61 de voturi, ci de cel puțin 75-80 de voturi din numărul deputaților aleși, ceea ce nu este real. Dacă se știe din timp candidatul care va fi ales, ce rost are să fie înaintată și a doua candidatură!

Curtea Constituțională, prin Hotărîrea nr.20 din 27 noiembrie 2009, și-a expus opinia în această problemă. Includerea obligatorie în liste a cel puțin doi candidați, în opinia noastră, lezează dreptul deputaților la exprimarea liberă a opiniilor. Noțiunea de a alege nu înseamnă neapărat să-l votăm pe unul dintre mai mulți, ci să ne pronunțăm „pentru" sau „contra" unei persoane. În acest fel se realizează deplin dreptul de a alege și de a fi ales.

2. Trezește îndoieli prevederea din proiect referitoare la dizolvarea Parlamentului. Această dispoziție o găsim în art.85 din Constituție. Parlamentul este considerat legal constituit dacă întrunește majoritatea parlamentară – 50% + 1 din numărul deputaților aleși. Aceasta permite alegerea conducerii Parlamentului, formarea Guvernului și adoptarea de legi organice etc.

Art.85 prevede cîteva temeiuri de dizolvare a Parlamentului: imposibilitatea formării Guvernului, blocarea procedurii de adoptare a legilor timp de 3 luni și respingerea repetată a solicitărilor de exprimare a votului de încredere Guvernului.

Dacă admitem dizolvarea Parlamentului în cazul nealegerii Președintelui țării, atunci credem, ar fi logic ca acest temei să fie inclus în art.85. Cu atît mai justificată pare să fie recunoașterea constituționalității art.10 din Legea nr.1234-XIV din 12.09.2000, potrivit căruia, în cazul nealegerii Președintelui țării, Parlamentul poate fi dizolvat numai după expirarea unui an de la data ultimei dizolvări (Hotărîrea Curții Constituționale nr.5 din 16.03.2010).

3. Este susceptibil de critică și art. II din proiect, care prevede că art.78 în redacția nouă va intra în vigoare după dizolvarea Parlamentului ales la 29 iulie 2008.

În opinia noastră, autorii nu sînt în drept să nu ia în considerare art.85 din Constituție, care reglementează procedura de dizolvare a Parlamentului. Aceste reglementări, în prezent în vigoare, vor fi aplicabile după un an de la data ultimei dizolvări. Ultima dizolvare a Parlamentului a avut loc la 16.06.2009. Începînd cu ziua de 17.06.2010, această normă este aplicabilă, cu excepțiile expres prevăzute de Constituție. Astfel, executarea unei norme constituționale în vigoare nu poate fi condiționată de o normă constituțională care nu se știe cînd va intra în vigoare.

Proiectul AIE

1. Proiectul include în art.78 textul: „Nici o persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte decît pentru cel mult două mandate succesive", cuprins actualmente în art.80 alin.(4) din Constituție. Autorii trebuie să decidă care articol din Constituție va conține această normă. Dublarea reglementărilor în unul și același act normativ, cu atît mai mult în Constituție, nu se admite.

2. Autorii proiectului au trecut cu vederea sintagma „...cu excepția cazului prevăzut la art.78 alin.(5)..." din art.85 alin.(4) al Constituției. Alegerea Președintelui prin vot universal exclude dizolvarea Parlamentului. Contradicțiile dintre art.85 alin.(4) și art.78 în noua redacție trebuie să fie înlăturate.

Vom menționa că proiectele au fost adoptate cu votul a șase judecători și pot fi prezentate Parlamentului numai împreună cu avizele Curții Constituționale. Parlamentul este în drept să adopte o lege cu privire la modificarea sau completarea Constituției după cel puțin 6 luni de la data prezentării inițiativei corespunzătoare. Legea se adoptă cu votul a două treimi din numărul deputaților aleși. Dacă timp de un an de la prezentarea inițiativei de revizuire a Constituției Parlamentul nu a adoptat legea constituțională corespunzătoare, propunerea se consideră nulă.

Victor PUȘCAȘ,
judecător al Curții Constituționale,
doctor în drept,
conferențiar universitar

A intrat în vigoare Codul european al vizelor

La 5 aprilie a intrat în vigoare Codul european al vizelor, adoptat în iunie 2009 de Parlamentul European și de Consiliu și care vine să reunească într-un singur document toate dispozițiile legale ce reglementează deciziile în materie de vize.

Acesta sporește gradul de transparență, consolidează securitatea juridică și asigură un tratament egal al solicitanților, armonizînd în același timp regulile și practicile statelor Schengen (22 de state membre și trei state asociate) care aplică politici comune în materie de vize. Potrivit Comisarului pentru Afaceri Interne, Cecilia Malmström, „condițiile în care se eliberează vize pentru spațiul Schengen resortisanților țărilor terțe vor deveni mai clare, mai precise, mai transparente și mai echitabile. O viză UE va fi obținută mai rapid. Codul va asigura că aplicarea normelor europene în materie de vize este pe deplin armonizată".

Codul cuprinde dispoziții generale, precum și norme de determinare a statului membru responsabil pentru o cerere de viză, armonizînd dispozițiile privind prelucrarea cererilor și a deciziilor. Totodată, a fost simplificat formularul european unic de cerere de viză. Conținutul cîmpurilor individuale a fost clarificat atît în beneficiul solicitanților, cît și în cel al personalului consular. Categorii suplimentare de persoane vor fi exonerate de taxa de viză, iar copiii între șase și 12 ani vor plăti o taxă de viză de numai 35 de euro (taxa generală rămînînd 60 de euro). Resortisanții țărilor terțe cu care Uniunea Europeană a încheiat acorduri de facilitare a eliberării vizelor continuă să plătească o taxă de viză de 35 de euro.

Codul sporește gradul de transparență și securitatea juridică și, totodată, prevede motivarea respingerii cererilor de viză și oferă posibilitatea contestării deciziilor negative. În cele din urmă, acesta prevede un rol mai mare pentru delegațiile UE în coordonarea cooperării statelor membre în cadrul „cooperării locale Schengen" în statele terțe. Acest lucru va contribui, de asemenea, la o mai bună armonizare a procedurilor. Pentru a asigura un tratament egal al solicitanților de viză, a fost redactat manualul pentru prelucrarea cererilor de viză (adoptat de Comisie la 19.3.2010), care va fi pus la dispoziția personalului consular al statelor membre.

Reforma avocaturii susținută de experții Consiliului Europei

Avocații vor purta robă în instanțele de judecată, vor fi instituite 5 barouri regionale de avocați și vor fi stabilite noi rigori de acces la profesia de avocat și de reprezentare în instanța de judecată. Acestea sînt doar cîteva dintre modificările operate în Legea cu privire la avocatură, votată de deputați în prima lectură și expertizată de Consiliul Europei. În cadrul mesei rotunde pentru îmbunătățirea cadrului juridic privind statutul, poziția procesuală și drepturile avocaților în procesul de înfăptuire a justiției organizată de Programul comun al Consiliului Europei și Comisiei Europene privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova, care a avut loc la începutul săptămînii curente și la care au participat experții europeni, a fost pusă în discuție legislația Republicii Moldova și soluțiile de ajustare la standardele și practicile europene a statutului avocatului în procesul de exercitare a apărării drepturilor și intereselor persoanelor.

La una din ședințele viitoare ale Parlamentului, Legea urmează să fie votată în lectură finală. Noile modificări operate în Legea cu privire la avocatură au trecut cu brio expertiza Consiliului Europei. Totuși experții au și unele recomandări.

Ivana Roagna: Moldova are nevoie de o avocatură puternică

„Cea mai importantă recomandare pe care am făcut-o vizează Baroul avocaților. Este foarte important să existe un Barou de avocați, o avocatură puternică, independentă de orice ingerință din partea statului. Dacă va fi o avocatură consolidată, drepturile și interesele clienților vor fi respectate", susține Ivana Roagna, expert, Conisliul Europei.

Totodată, experții mai recomandă ca respectarea confidențialității comunicărilor în relația avocat-client să fie extinsă astfel încît să includă conținutul oricărei conversații, materialelor, documentelor sau comunicărilor schimbate între avocat-client.

În același timp, experții mai recomandă ca numirea avocaților care acordă asistență juridică să se facă în baza unor criterii obiective și prestabilite, în scopul evitării eventualelor abuzuri. În ceea ce privește procedura civilă, experții Consiliului Europei au susținut necesitatea participării la proces a avocatului și au subliniat că, în cazul în care persoanelor care nu sînt avocați li se va permite reprezentarea părților participante la proces, există inevitabil riscuri privind corectitudinea înfăptuirii justiției.

Clienții vor trebui să fie apărați doar de persoane cu statut de avocat

Astfel, potrivit noilor modificări, în instanțele de judecată clienții vor putea fi apărați doar de persoane cu statut de avocat și nu de orice persoană care are procură, asistența juridică în cazurile civile va fi garantată de stat, iar avocații vor fi obligați să se perfecționeze în permanență, ceea ce va contribui la menținerea unui grad de profesionalism înalt.

De asemenea, a fost precizat statutul avocatului stagiar și au fost modificate mecanismele de sancționare disciplinară și normele referitoare la instruirea continuă a avocaților. În același context, au fost elaborate un șir de amendamente la Codul de procedură civilă și la Codul contravențional.

„Noi avem avocați la care le retragem licența pentru multe păcate ale lor, chiar sînt trași și la răspundere penală, sînt sentințe irevocabile și ei participă mai departe ca și avocat. Aceștia sînt favorizați, noi știm, chiar am și eu un client care a fost judecat și el acum participă pe procură. Îmi pare că are numai studii medii", spune Gheorghe Amihalachioaie, președintele Baroului avocaților din Republica Moldova.

„Reforma atinge cele mai importante aspecte de funcționare a instituției avocaturii, cum ar fi rezolvarea problemei reprezentării în instanțele de judecată doar de către avocați, nu de o oarecare persoană, cum se întîmplă în prezent la noi, inclusiv de cei care nu au studii juridice. Reformarea sistemului de autoadministrare al avocaturii, reformarea sistemului de admitere în profesie, instituirea obligativității instruirii continue a avocaților, ceea ce era un gol foarte mare pînă în prezent", a menționat viceministrul Justiției, Oleg Efrim.

Avocații au nevoie de o legislație modernă

Propunerile de reformare a instituției avocaturii au fost elaborate de către Ministerul Justiției împreună cu un grup de lucru format din reprezentanți ai Baroului avocaților din Moldova, Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, Biroului asociat de avocați „Avocații publici" și Programului Drept al Fundației Soros - Moldova, Misiunii norvegiene de experți pentru supremația legii în Moldova (NORLAM) și a experților Programului Comun al Consiliului Europei și Comisiei Europene privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova.

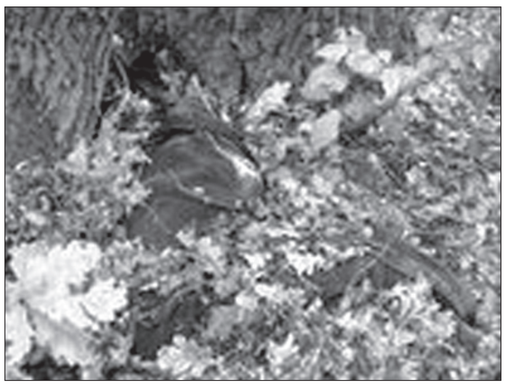
Experții au atenționat că avocații moldoveni au nevoie de o legislație modernă, cea veche avînd deja mai multe lacune. La una din ședințele viitoare ale Paramentului, proiectul de lege urmează să fie votat în lectură finală.

S. C.

Cronică

Un cetățean american de origine italiană și-a găsit moartea în Moldova

Un cetățean american de origine italiană a fost ucis de trei tineri de 20 și 21 de ani, care, potrivit poliției, au planificat minuțios crima

cu cîteva luni înainte. Bărbatul, în vîrstă de 64 de ani, a fost ademenit în Moldova de tînăra de 20 de ani cu care a discutat timp de 2 luni prin internet. Victima a fost întîmpinată la aeroport și dusă într-o pădure. Acolo, bărbatul a fost deposedat de bunuri, bătut și strangulat. Autorii crimei riscă să-și petreacă tot restul vieții după gratii.

Pe 7 mai, Ministerul de Interne a fost sesizat de Ambasada Americii despre dispariția lui Fuccio Vincento, care a venit la Chișinău pe 24 aprilie. Fiind și cetățean al Italiei, forțele de ordine au fost alertate și de ambasada acestei țări. În urma investigațiilor, poliția a stabilit că victima a fost întîmpinată la aeroport de un cuplu de tineri în vîrstă de 20 de ani și care locuiau în concubinaj. Ei au închiriat un automobil anume în acest scop.

„Eu m-am coborît, am luat bagajele lui, leam pus în portbagaj. El avea două genți mari și una pentru laptop", a spus suspectul.

Din aeroport, aceștia s-au îndreptat spre raionul Cimișlia, de fapt, la locul stabilit din timp al crimei, unde îi aștepta și al treilea tînăr.

„În apropierea satului Răzeni, italianul a fost dus în fîșia forestieră unde a fost deposedat de bunuri, a fost aplicată forța fizică și omorît prin strangulare. Cadavrul a fost lăsat acolo, nici măcar nu a fost îngropat. Alte lucruri au fost aruncate în iazul din apropiere", a menționat Ion Bodrug, șef adjunct al departamentului de poliție MAI.

„Dacă nu greșesc, tot din geanta lui am luat o curea de culoare cafenie și-am învîrtito în jurul gîtului. Eu eram de partea aceasta. I-am pus-o așa la gît. Alt băiat era de partea cealaltă și am început a trage fiecare de partea lu. Cînd am început să-l strangulăm, el a căzut în genunchi. L-am astupat cu sacoul și cu cămașa pe care le avea", a adăugat suspectul.

Autorii crimei au sustras de la victimă două telefoane mobile, un laptop și trei mii de euro. Poliția a stabilit că cei trei au planificat minuțios crima, iar victima a fost ademenită în Moldova de tînăra de 20 de ani prin internet. Fata era în relații de concubinaj cu unul dintre tinerii cercetați, ambii fiind anterior judecați.

„Unul dintre ei a fost de două ori judecat pentru păstrare și vînzare de substanțe narcotice, tînăra a fost judecată pentru săvîrșirea unui furt", a spus dl Bodrug. Fuccio Vincento a venit în Moldova pentru a patra oară. El a fost proprietarul unei rețele de hoteluri în Italia, Grecia și Cipru. Potrivit poliției, în acest an au fost înregistrate 6 infraciuni, victimele cărora au fost cetățeni străini, oamenii legii presupun că numărul real al acestora este mult mai mare.

„Cetățenii străini care vin în Republica Moldova cu acest scop și pătimesc nu se adresează întotdeauna la poliție, pentru că este o situație oarecum jenantă pentru ei", a spus Chiril Moțpan, șeful serviciului de presă MAI.

Cei trei tineri se află în detenție preventivă la izolatorul Comisariatului General de Poliție. Cazul este investigat de Procuratura Generală. Dacă vor fi găsiți vinovați de planificarea și comiterea crimei, pot fi condamnați la detenție pe viață.

15 ani după gratii pentru că și-a omorît prietenul

Un bărbat în vîrstă de 33 de ani din raionul Briceni riscă să stea următorii 15 ani după gratii fiind învinuit că și-ar fi omorît intenționat prietenul. Potrivit procurorilor, bărbatul, aflîndu-se în stare de ebrietate, s-a luat la harță cu prietenul său în gospodăria unei consătence. Supărat foc, acesta a tras în prietenul său cu o armă de vînătoare. La două zile după incident, victima a decedat. Imediat după incident, infractorul a părăsit țara și a fost dat în căutare federală. Acesta a fost reținut în Federația Rusă și extrădat în Republica Moldova.

Și-a omorît colegul și va sta după gratii

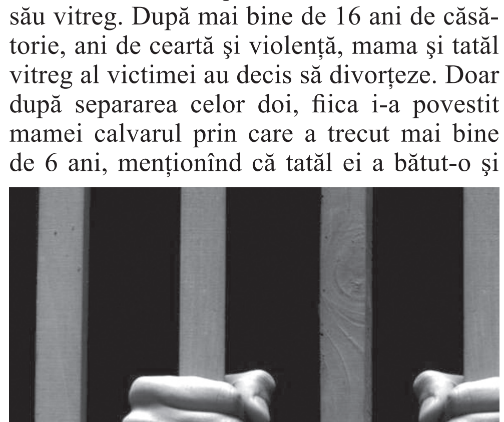
La 20 ani închisoare a fost condamnat un locuitor din raionul Florești pentru că și-a omorît cu bestialitate colegul. Potrivit procurorilor, cei doi colegi de muncă au băut alcool la victimă în gospodărie, după care oaspetele l-a luat la pumni pe gospodar și l-a lovit în cap cu un obiect metalic. Peste 2 zile, cadavrul victimei a fost depistat de o consăteancă, aceasta anunțînd organele competente. Ucigașul este minor și a mai fost anterior condamnat pentru omor și furt.

Pedeapsă penală pentru că nu a plătit pensie alimentară

Un bărbat în vîrstă de 30 de ani din raionul Briceni a fost condamnat la 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității pentru că nu a vrut să plătească pensia alimentară copilului său. Anterior, Judecătoria raionului Soroca a stabilit de a încasa de la el pensia de întreținere a fiicei sale minore, invalidă de gradul doi. Bărbatul însă s-a eschivat intenționat de la îndeplinirea hotărîrii instanței de judecată mai mult de 2 ani.

ȘOCANT! Un tată este bănuit ca și-ar fi abuzat sexual fetița

Caz șocant în capitală. Un bărbat de 43 de ani este bănuit că și-a obligat fiica vitregă la perversiuni sexuale. Este vorba despre o minoră în vîrstă de 17 ani, care a suportat în nenumărate rînduri poftele sexuale ale tatălui său vitreg. După mai bine de 16 ani de căsătorie, ani de ceartă și violență, mama și tatăl vitreg al victimei au decis să divorțeze. Doar după separarea celor doi, fiica i-a povestit mamei calvarul prin care a trecut mai bine de 6 ani, menționînd că tatăl ei a bătut-o și

a violat-o, încă din anul 2004. Totodată, ea a mai adăugat că l-a iubit ca pe tatăl ei biologic și a ascuns faptele diabolice ale acestuia, încercînd să-și apere mama de noi scandaluri și izbucniri violente.

În toți acești ani, copila a fost amenințată de bărbat. El îi spunea că dacă va spune cuiva de cele întîmplate, atunci el va sfîrși în pușcărie, iar mama sa va fi alungată din casă. La domiciliul suspectului, oamenii legii au depistat un notebook, flash-carturi și CD-uri cu materiale pornografice, inclusiv fotografii ale minorei. Dacă va fi găsit vinovat, bărbatul riscă să stea următorii 25 de ani după gratii.

S. C.

Medvedev şi Ianukovici: Moldova şi regiunea transnistreană să fie o singură ţară, cu armată şi zonă economică unică

Moldova şi regiunea transnistreană să fie o singură ţară, cu armată şi zonă economică unică – asta se prevede în declaraţia comună semnată a preşedinţilor Federaţiei Ruse şi Ucrainei, Dmitri Medvedev şi, respectiv, Victor Ianukovici.

În textul declaraţiei se mai menţionează că Rusia şi Ucraina optează ca soluţia problemei transnistrene să fie identificată doar prin mijloace politice paşnice, dar în baza unui dialog egal dintre autorităţile de la Chişinău şi Tiraspol cu scopul determinării unui statut special pentru regiunea transnistreană în cadrul suveranităţii şi integrităţii teritoriale a Republicii Moldova, neutralităţii constituţionale şi formării unei zone economice şi a apărării unice. Moscova şi Kievul vor continua să depună eforturi pentru restabilirea înţelegerii reciproce între Moldova şi Transnistria şi „fac apel către ambele părţi de a se abţine de la acţiuni unilaterale", se spune în declaraţia semnată de Dmitrii Medvedev şi Victor Ianukovici. „Rusia şi Ucraina accentuează rolul important şi stabilizator în actuala operaţiune pacificatoare din regiune şi pledează pentru o colaborare constructivă a tuturor elementelor ei componente", se mai menţionează în document. Medvedev şi Ianukovici au menţionat că în declaraţia de la Moscova din 18 martie 2009, părţile s-au pronunţat pentru transformarea operaţiunii actuale în una pacificatoare, sub egida OSCE, în contextul reglementării conflictului transnistrean şi confirmă disponibilitatea de a participa la acest proces.

Moscova şi Kievul intenţionează „împreună cu partenerii internaţionali să contribuie la crearea unor condiţii corespunzătoare pentru reînceperea activităţii şedinţelor permanente ce vizează procesul negocierilor referitor la reglementarea conflictului transnistrean, cu participarea reprezentanţilor politici din Moldova, Transnistria, mediatori din Ucraina, OSCE, Federaţia Rusă şi observatori ai UE şi SUA".

Medvedev şi Ianukovici sînt convinşi că parteneriatul în cadrul procesului de negocieri în formatul 5+2 e capabil să „grăbească obţinerea unei reglementări politice stabile la Nistru".

Guvernul Filat mizează pe sprijin, dar pledează pentru retragerea armatei ruse din Moldova

Guvernul Republicii Moldova salută implicarea tot mai activă a partenerilor internaţionali în procesul de reglementare a conflictului transnistrean pentru identificarea unei soluţii cuprinzătoare şi viabile în baza principiului fundamental de respectare a suveranităţii şi a integrităţii teritoriale a Republicii Moldova, dar pledează pentru diminuarea factorului militar în regiune, inclusiv prin retragerea completă a muniţiilor care aparţin Federaţiei Ruse şi a contingentului militar ce asigură paza acestora", se menţionează în declaraţia Guvernului Moldovei.

„Reiterîndu-şi voinţa politică fermă de a promova în mod consecvent măsurile de întărire a încrederii şi de sprijinire a populaţiei din regiune, Guvernul Republicii Moldova îşi exprimă disponibilitatea de a purcede fără întîrziere şi fără condiţii prealabile la negocieri constructive în formatul „5+2" şi se adresează către toate părţile implicate să procedeze în acelaşi mod. Guvernul Republicii Moldova mizează în continuare pe sprijinul sincer al tuturor partenerilor internaţionali implicaţi în vederea reglementării cît mai grabnice a conflictului transnistrean cu luarea în considerare a intereselor naţionale ale Republicii Moldova, ceea ce va contribui la asigurarea păcii şi securităţii în această parte a Europei", se arată în Declaraţia Guvernului Moldovei.

Amintim că, anterior, premierul Vlad Filat s-a arătat deranjat de posibila declaraţie comună a lui Medvedev şi Ianukovici, precizînd că textul declaraţiei nu trebuie să afecteze interesele naţionale ale R. Moldova.

S. C.

Procuratura Generală

Dinamica, structura şi tendinţele criminalităţii juvenile

Acestea au constituit principalele subiecte discutate în cadrul vizitei senatorului francez Robert Badinter la Procuratura Generală.

În cadrul vizitei la Procuratura Generală, senatorul francez a fost însoţit de E.S. Pierre Andrieu, Ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al Republicii Franceze în Republica Moldova, dna Alexandra Yuster, Reprezentant al Fondului Naţiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) în Republica Moldova, precum şi de alţi promotori ai drepturilor omului.

La întîlnire, alături de Procurorul General, din partea instituţiei au participat Eugen Rusu, adjunct al Procurorului General, şi Anatolie Pîrnău, procuror, şef al secţiei cooperare internaţională şi integrare europeană.

Cu acest prilej, dl Valeriu Zubco, Procurorul General, a transmis înalţilor oficiali aprecierile sale pentru eforturile solide depuse în promovarea şi sprijinirea reformelor în domeniul justiţiei juvenile, precizînd că aceste activităţi reprezintă principalele priorităţi şi pentru Procuratura Republicii Moldova.

În cadrul dialogului, oaspeţii s-au arătat interesaţi de starea respectării legislaţiei în direcţia asigurării drepturilor minorilor, inclusiv în cadrul urmăririi penale şi executării pedepselor penale.

Procurorul General a informat oficialii despre investigaţiile efectuate de procurori în procesul prevenirii şi combaterii criminalităţii juvenile din republică, subliniind că odată cu modificarea legislaţiei în anul 2006, urmărirea penală, în cazul infracţiunilor săvîrşite de minori, a fost trecută în competenţa exclusivă a procurorilor.

Anume procurorii exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanţele de judecată pe aceste categorii de cauze şi deţin toată informaţia privind respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale copiilor.

Domnul Valeriu Zubco a menţionat că, potrivit competenţei, în anul 2009 procurorii au efectuat 204 controale şi 156 generalizări privind respectarea legislaţiei cu privire la protecţia drepturilor copiilor, prevenirea şi combaterea delincvenţei juvenile. În decursul a 3 luni 2010 procurorii au desfăşurat 33 controale şi au efectuat 34 generalizări. Asupra cazurilor de lezare a drepturilor şi intereselor copilului, procurorii au intervenit în limitele competenţelor legale. În 2009 au fost înaintate 70 de sesizări factorilor de decizie, 10 sesizări în 2010, în vederea repunerii în drepturi şi lichidării cauzelor şi condiţiilor ce au favorizat încălcările de lege. În interesele copiilor procurorii au înaintat instanţelor judecătoreşti circa 230 acţiuni civile.

În perioada vizată, organele procuraturii au examinat 322 apeluri despre încălcarea drepturilor copilului, 99 dintre care au fost admise. Pe cazurile respective organele procuraturii au înaintat 64 acte de reacţionare, inclusiv 22 sesizări şi 42 cereri de chemare în judecată

Potrivit unui studiu realizat de procurori, în republică au fost înregistrate multiple cazuri de încălcare a drepturilor general umane ale copiilor: la viaţă, la un nume şi cetăţenie, la libertatea personală, la protecţie împotriva violenţei fizice şi psihice, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale şi la învăţătură etc.

O problemă acută cu care se confruntă astăzi societatea este emigrarea cetăţenilor, fapt ce duce la destrămarea familiilor şi la creşterea numărului de copii lipsiţi de ocrotirea părintească. În ultimul timp în Republica Moldova peste 40 de mii de copii de vîrsta şcolară au rămas fără îngrijirea ambilor părinţi şi mai mult de 80 de mii de copii au un părinte plecat peste hotare.

Datele studiului relevă semnale de abuz asupra copiilor în familie, pe stradă, în instituţii sau chiar în locuri publice. Este mare numărul cazurilor grave şi extrem de grave de maltratare a copiilor de către propriii lor părinţi. În anul 2009 au fost pornite 333 cauze penale în care copiii figurează în calitate de victime, dintre care în 79 de cazuri copii au fost supuşi abuzului şi violenţei sexuale. În I trimestru 2010 au fost pornite 29 cauze penale din categoria infracţiunilor contra familiei şi minorilor.

Procurorul General s-a referit şi la frecventele încălcări ale dreptului copilului la abitaţie în familie. Au loc fapte de abandonare a copiilor de către părinţi şi viceversa – cazuri de abandon al familiei de către minori pe motiv de abuz şi violenţă în familie. Consecinţele acestor situaţii fiind vagabondajul şi cerşetoria, devenind una din problemele cele mai acute pentru societatea contemporană.

Conform datelor statistice, în Centrul de Plasament Temporar al Minorilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în anul 2009 au fost plasaţi 1970 minori, cu 290 minori mai mult decît în perioada analogică a anului 2008. Printre factorii care determină o atare situaţie sunt: părăsirea de către minor a familiei, abandonarea şcolii, minorul este educat de un singur părinte sau nu are părinţi etc.

Convenţia ONU cu privire la drepturile copilului, alte instrumente internaţionale în domeniul justiţiei juvenile recomandă ca activitatea de prevenire a delincvenţei minorilor, pe cît posibil, să fie efectuată fără aplicarea legii penale şi contravenţionale, faţă de minori aplicîndu-se preponderent măsuri cu caracter educativ, ceea ce urmează să fie implementat şi în sistemul de justiţie juvenilă a Republicii Moldova. Reţinerea şi arestarea minorilor, aducerea lor în organele de poliţie constituie măsuri extreme.

Potrivit datelor Direcţiei de Informaţii şi Evidenţe Operative a MAI, în anul 2009 de către minori au fost comise 1195 infracţiuni pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în trimestrul I al anului 2010 – 286 infracţiuni.

Dinamica, structura şi tendinţele criminalităţii juvenile, denotă că circa 83% constituie sustragerile din avutul proprietarului, inclusiv jafuri – 111(în 2010 -27) şi tâlhării – 20 crime (în 2010 – 7). De către minori şi cu participarea acestora au fost săvîrşite 9 omoruri (în 2010-1), 8 – vătămări grave ale integrităţii corporale sau a sănătăţii (în 2010 – 2), 48 – violuri (în 2010 – 4), 750 – furturi (în 2010 – 196), 53 – fapte de huliganism (în 2010 – 10).

Analiza acestor date denotă că situaţia criminogenă între minori continuă să fie influenţată de condiţiile noi în care cresc şi se educă copiii. Pretutindeni se evidenţiază accesul liber al minorilor la băuturile alcoolice şi articole de tutun, asta în condiţiile diminuării rolului părinţilor şi al corpului didactic din instituţiile de învăţămînt în educaţia şi instruirea copiilor. În anul 2009 în stare de ebrietate de către minori au fost săvîrşite 13 infracţiuni, circa 200 de minori se află la evidenţă în organele de drept pentru consumul băuturilor alcoolice.

Practica punitivă demonstrează că în privinţa minorilor mai frecvent sînt aplicate pedepsele nonprivative de libertate. Totodată, se atestă o tendinţă a instanţelor de a condamna minorii la închisoare cu suspendarea condiţionată a executării pedepselor. Pedeapsa reală cu închisoarea se aplică în privinţa minorilor doar în cazurile comiterii unor infracţiuni deosebit de grave, excepţional de grave sau în cazurile comiterii infracţiunilor ce constituie recidivă. La solicitarea pedepsei în privinţa persoanelor cu vîrstă între 16 şi 18 ani, pentru comiterea infracţiunilor, pentru care este prevăzută pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, procurorii orientează judecata spre aplicarea anume a acestei pedepse.

În anul 2009 organele Procuraturii au încheiat urmărirea penală pe infracţiunile comise de minori sau cu participarea lor în 1584 cauze penale, în 3 luni 2010 – 276. Dintre care în instanţa de judecată au fost expediate 859 (I trimestru 2010 – 258), 721 cauze penale au fost încetate (I trimestru 2010 – 18), 4 cauze penale au fost suspendate condiţionat.

În fiecare Procuratură a fost desemnat cîte un procuror calificat, cu o experienţă de cel puţin 5 ani de activitate în sistem, pentru investigarea cazurilor de această categorie şi coordonarea activităţii în domeniu.

Procuratura Generală în comun cu organismele internaţionale specializate şi Institutul Naţional de Justiţie în permanenţă organizează participarea procurorilor şi judecătorilor responsabili la seminare de instruire în domeniul justiţiei juvenile.

Concomitent, în scopul protecţiei drepturilor şi intereselor copiilor, prevenirii şi combaterii delincvenţei juvenile, ridicării nivelului cunoştinţelor juridice a populaţiei, inclusiv în problemele minorilor, procurorii au susţinut 189 lecţii şi convorbiri în colectivele de muncă, la instituţiile de învăţămînt.

Demnitarii şi-au exprimat gratitudinea pentru detaliile ample şi atmosfera constructivă a discuţiilor, asigurînd disponibilitatea pentru soluţionarea pozitivă a solicitărilor de asistenţă din partea Procuraturii Republicii Moldova în vederea realizării priorităţilor naţionale în domeniul protecţiei copiilor şi a drepturilor acestora.

La finele întrevederii, dl Valeriu Zubco a reiterat că transparenţa va constitui un element de bază al activităţii Procuraturii, prin acest obiectiv fiind urmărit scopul interacţiunii dintre organele de ocrotire a normelor de drept, ONG-uri şi societatea civilă întru protecţia dreptului minorilor, a conchis Procurorul General.

Elemente de context:

Robert Badinter este actualmente senator în Parlamentul Franţei, iar în trecut a deţinut funcţia de preşedinte al Consiliului Constituţional şi ministru al Justiţiei al Franţei. Domnul Badinter a fost iniţiatorul abolirii pedepsei cu moartea în Franţa în anii 1970, iar în anii 1990 a fost solicitat să ofere consultanţă pe probleme constituţionale pentru o serie de guverne din Europa de Est în procesul de democratizare.

Scopul vizitei dlui Badinter în ţara noastră – familiariza cu situaţia din domeniile prioritare din justiţia juvenilă şi problemele cu care se confruntă copiii aflaţi în contact cu sistemul justiţiei.

Vizita dlui Badinter în Republica Moldova a fost organizată de UNICEF şi Ambasada Franţei în Moldova, în cooperare cu delegaţia UE şi Consiliul Europei.

La solicitarea cititorilor

Compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului

Potrivit art.145 din Codul muncii, compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului se efectuează prin indexarea obligatorie şi în mărime deplină a sumei salariului calculat dacă reţinerea acestuia a constituit cel puţin o lună calendaristică de la data stabilită pentru achitarea salariului lunar. Această compensare se efectuează separat pentru fiecare lună, prin majorarea salariului în conformitate cu coeficientul inflaţiei calculat în modul stabilit. Compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului se efectuează în cazul în care coeficientul inflaţiei în perioada de neachitare a salariului depăşeşte cota de 2 la sută. Modul de calculare a sumei de compensare a pierderii unei părţi din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de plată a acestuia se stabileşte de Guvern, de comun acord cu patronatele şi sindicatele. Reglementări asemănătoare îşi găsesc reflectare şi în art.35 al Legii salarizării nr. 847-XV din 14 februarie 2002.

Guvernul pentru executarea acestor prevederi legale prin Hotărîrea nr.535 din 07.05.2003 a aprobat modul de calculare şi de plată a sumei de compensare a pierderii unei părţi din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia. Acest mod de calculare şi de plată a sumei de compensare a pierderii unei părţi din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia este elaborat în scopul asigurării recuperării pierderii de către angajaţi a unei părţi din salariu, cauzate de majorarea preţurilor şi tarifelor la mărfurile de consum şi la servicii, care a avut loc în perioada reţinerii achitării acestuia. Potrivit normelor actului în cauză, compensarea pierderii unei părţi din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de plată a acestuia se efectuează de către toate întreprinderile, instituţiile şi organizaţiile din sectorul real şi sectorul bugetar, indiferent de tipul de proprietate şi forma de organizare juridică, prin indexarea obligatorie şi în mărime deplină a sumei salariului calculat, dacă reţinerea a durat o lună calendaristică şi mai mult după expirarea lunii următoare lunii pentru care urma să fie plătit, iar coeficientul inflaţiei în perioada de neachitare a lui a depăşit în calcul cumulativ cota de 2 %. Este supusă indexării suma salariului calculat pentru luna respectivă, cuvenită angajatului spre achitare după reţinerea impozitelor, cotelor de asigurare de stat obligatorii, primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi altor plăţi obligatorii, indiferent de faptul dacă această sumă constituie salariul pentru timpul efectiv lucrat sau salariul mediu păstrat în cazurile prevăzute de legislaţie.

Nu sînt supuse indexării:

– indemnizaţiile de concediere şi salariul mediu păstrat pe perioada în care persoana în cauză nu este angajată;

– compensaţia pentru concediul nefolosit;

– suma ajutorului material;

– sporurile şi suplimentele la salariu, care se plătesc în loc de diurnă.

Suma de compensare a pierderilor unei părţi din salariul neachitat în termen se calculează fiecărui angajat separat pentru fiecare lună, după cum urmează:

1) prin împărţirea ultimului indice publicat al preţurilor de consum la momentul plăţii reale a salariului (de regulă, pentru luna precedentă lunii de plată) la indicele preţurilor de consum din luna următoare lunii pentru care se plăteşte salariul se determină coeficientul inflaţiei pentru perioada de neachitare a salariului. Coeficientul inflaţiei se determină cu o precizie de pînă la patru unităţi după virgulă. Indicele preţurilor de consum se determină în calcul cumulativ de la începutul anului faţă de luna decembrie a anului precedent anului de plată;

2) prin înmulţirea sumei salariului cuvenite spre achitare cu coeficientul inflaţiei pentru perioada de neachitare a salariului se determină suma de compensare a salariului care urmează să fie plătită angajatului. Spre exemplu, pentru luna ianuarie angajatului i s-a calculat salariul în mărime de 1000 lei. Suma cuvenită spre achitare după reţineri constituia 910 lei. Această sumă întreprinderea a achitat-o în luna iunie. Indicele cumulativ al preţurilor de consum în perioada dată a constituit:

a) în luna următoare lunii pentru care se plăteşte salariul (februarie) faţă de decembrie a anului precedent – 100,9 %;

b) în luna mai – luna premergătoare lunii achitării salariului faţă de decembrie a anului precedent – 105,0 %.

În baza acestor date, suma de compensare a salariului se calculează după cum urmează:

1) se determină coeficientul inflaţiei în perioada de neachitare a salariului:

105,0 : 100,9 = 1,0406;

2) se determină suma de compensare a salariului:

910 x (1,0406 - 1,0) = 36,95 lei.

În cazurile în care salariul calculat pentru o lună a anului precedent se achită în una din lunile anului următor, coeficientul inflaţiei se determină prin împărţirea produsului ultimului indice publicat al preţurilor de consum la momentul plăţii reale a salariului cu indicele cumulativ al preţurilor de consum pentru anul precedent la indicele cumulativ al preţurilor de consum de la începutul anului precedent în raport cu luna următoare lunii pentru care urma să se plătească salariul.

Spre exemplu, salariul calculat pentru luna august a anului precedent a fost plătit în luna martie a anului următor. Indicele preţurilor de consum în septembrie faţă de decembrie precedent a constituit 99,3 %, iar în ianuarie – decembrie – 106,4%. În februarie a anului următor acest indice în raport cu decembrie precedent s-a estimat la 100,9 %. În acest caz coeficientul inflaţiei pentru calculul sumei de compensare va constitui:

(100,9x106,4)/(99,3x100) = 1,0811

Plata sumelor de compensare se efectuează în aceeaşi lună în care se plăteşte salariul restant pentru luna respectivă. Salariul neprimit la timp din vina angajatului nu este supus indexării. Sumele de compensare se plătesc:

a) pentru angajaţii unităţilor cu autonomie financiară – din contul mijloacelor proprii ale unităţilor;

b) pentru angajaţii unităţilor cu autonomie financiară care beneficiază de dotaţii bugetare – din contul mijloacelor proprii şi cotei mijloacelor aprobate pentru întreţinerea acestora în bugetul respectiv;

c) pentru angajaţii din sectorul bugetar – din contul mijloacelor aprobate acestora în bugetul din care se întreţin, precum şi, după caz, din mijloacele extrabugetare, constituite în conformitate cu legislaţia;

d) pentru angajaţii organizaţiilor obşteşti, patronatelor, asociaţiilor de cetăţeni – din contul mijloacelor băneşti constituite în conformitate cu statutele lor.

Sumele de compensare a salariului neachitat în termen se impozitează în modul stabilit de legislaţie. Totodată, din sumele de compensare nu se calculează contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi ele nu se includ în salariul mediu. Conducătorii întreprinderilor, instituţiilor şi organizaţiilor sînt responsabili, conform legislaţiei, pentru calcularea corectă şi în termen a sumei de compensare a pierderii unei părţi din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de plată a acestuia. La depistarea cazurilor de calculare incorectă, aceştia sînt obligaţi să corecteze imediat eroarea comisă şi să achite angajatului sumele datoare pentru perioada în cauză. Litigiile ce ţin de plata compensaţiei pentru pierderea unei părţi din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de plată a acestuia sînt examinate în modul stabilit de legislaţie pentru soluţionarea litigiilor de muncă. În fiecare caz aparte conducătorul întreprinderii, instituţiei, organizaţiei este obligat să informeze angajatul privitor la suma de compensare ce i se cuvine pentru pierderea unei părţi din salariu în cazul

Consultări moldo-italiene privind protecţia socială a migranţilor

Experţii italieni şi moldoveni au avut la Chişinău consultări consulare bilaterale moldo-italiene, în cadrul cărora s-a discutat despre acordul interguvernamental în domeniul securităţii sociale.

Potrivit Ministerului Afacerilor Externe şi Integrării Europene (MAIE), documentul are drept scop asigurarea unui cadru de garanţii de securitate socială pentru migranţii originari din Republica Moldova. Negocierile actuale reprezintă un rezultat al înţelegerilor convenite în urma discuţiilor dintre miniştrii Iurie Leancă şi Franco Frattini, în timpul vizitei în Italia, din luna noiembrie anul trecut, a şefului diplomaţiei moldoveneşti.

Discuţiile asupra proiectului acordului se înscriu în acţiunile preconizate de implementarea Programului de guvernare în domeniul politicii externe privind protejarea drepturilor şi intereselor cetăţenilor Republicii Moldova peste hotare, precum şi intensificarea dialogului bilateral cu statele lumii în care se află comunităţi importante de cetăţeni moldoveni şi semnarea acordurilor de protecţie socială.

Partea italiană tratează cu înţelegere aceste solicitări ale autorităţilor moldoveneşti. Începînd cu luna ianuarie 2010, la Chişinău funcţionează Asociaţia Creştină a Muncitorilor Italieni care are în gestiune situaţia cetăţenilor moldoveni aflaţi în Italia şi care se confruntă cu probleme de securitate socială.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

Mi-a fost încălcat dreptul meu în calitate de consuamator de către o unitate comercială din capitală. Unitatea respectivă refuză să-mi satisfacă pretenţiile înaintate, de aceea intenţionez să înaintez o acţiune în justiţie. Pentru aceasta aş vrea să ştiu care ar fi daunele ce aş putea solicita să-mi fie reparate.

Victoria LUNGU, mun. Chişinău

Potrivit articolului 15 din Legea privind protecţia consumatorului, consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relaţii contractuale cu vînzătorul, prestatorul. Prejudiciul se repară de către vînzător, prestator şi în cazul în care livrarea produsului, prestarea serviciului se fac în mod gratuit sau la preţ redus ori dacă produsul a fost comercializat ca piese de schimb sau distribuit sub altă formă. Prejudiciul (inclusiv moral) se repară de către vînzător, prestator dacă a fost cauzat pe parcursul:

a) termenului de valabilitate – la produsele pentru care se stabileşte acest termen;

b) duratei de funcţionare – la produsele de folosinţă îndelungată;

c) a 2 ani – la produsele pentru care nu este prevăzută stabilirea termenului de valabilitate sau duratei de funcţionare.

Prejudiciul moral cauzat consumatorului de către producător, vînzător, prestator prin încălcarea drepturilor lui prevăzute de legea menţionată, precum şi de alte acte normative, se repară în mărimea stabilită de instanţa judecătorească. Prejudiciul moral se repară indiferent de repararea prejudiciului material cauzat consumatorului. Pentru repararea prejudiciului cauzat consumatorului, acesta trebuie să facă dovada prejudiciului.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(mai 2010, nr. 18(325)

SOCIETATEA ÎŞI UNEŞTE EFORTURILE ÎN VEDEREA DEPISTĂRII COPIILOR ABANDONAŢI

Fundaţia „Terre des hommes" în Moldova şi Congresul Diasporelor Moldoveneşti din Moscova (CDM) elaborează o concepţie de acţiuni comune în proiectul FACT II, care are drept scop depistarea în Rusia a copiilor abandonaţi de către cetăţenii Moldovei şi reintegrarea lor în structurile de stat şi obşteşti. Potrivit paginii web a CDM, reprezentanţii fundaţiei s-au întîlnit cu conducerea Congresului pentru a găsi puncte de tangenţă în soluţionarea unei probleme dificile, precum soarta copiilor rămaşi fără îngrijirea părinţilor, copii care devin victime ale infracţiunilor, exploatărilor şi traficului de fiinţe umane. Coordonatorul proiectului, Antonina Comerzan, a spus că datorită FACT II s-a reuşit repatrierea din Rusia a peste 200 de cetăţeni moldoveni minori de pe ambele maluri ale Nistrului. Este alarmant faptul că din numărul total al copiilor procentajul copiilor mici şi al nou-născuţilor este suspect de mic. Acest lucru ascunde lipsa de dorinţă a mamelor de a anunţa rudele despre naşterea copiilor. Iar lipsa asigurărilor la majoritatea nou-născuţilor nu permite stabilirea statisticii şi înregistrarea exactă a numărului de copii născuţi în străinătate. CDM a promis să stabilească un mecanism de lucru cu organele Federaţiei Ruse în vederea organizării împreună cu fundaţia „Terre des hommes" a unei monitorizări a numărului real de copii moldoveni care au nevoie de ajutor şi de apărarea drepturilor pe întreg teritoriul Rusiei, precum şi pentru repatrierea lor cît mai rapidă.

Citații în judecată

Curtea de Apel Economică solicită prezentarea reprezentanților SRL „Arcomedix", cu sediul în Chișinău, str. A. Russo nr. 18/1, apt. 79; SRL „Retimo", cu sediul în Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn nr. 16, apt. 79, pentru data de 7 iunie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 7, et. 1) unde se va examina dosarul la acțiunea IFS mun. Chișinău către SRL „Arcomedix", SRL „Retimo" și ÎM „Pompey Trading House" SRL privind recunoașterea nulității contractului de cesiune nr. 3 din 08.04.2010.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Boris Bîrcă

◆◆◆

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet. Carlo Gavrilov, pentru data de 3 iunie 2010, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Teilor nr. 4) în calitate de intimat pe cauza civilă nr. 2a-2422/2010 de apel la cererea cet. Cuzovleva Tatiana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău M. Guzun

◆◆◆

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea intimatului Vîrlan Valeriu, domiciliat în Chișinău, str. Belgrad nr. 17, od. 55, pentru data de 8 iunie 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Teilor nr. 4, sala 9), unde se va examina în ordine de apel cauza civilă nr. 2a-1611/2010, la cererea de chemare în judecată de către Regia Transport Electric mun. Chișinău privind încasarea sumei.

Judecător Nina Traciuc

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Ixan-Net", pentru data de 10 iunie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SA „Crasmed" privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului AS „Scînteia" SRL, cu sediul în satul Trușeni, str. Chicera nr. 15, pentru data de 23 iunie 2010, ora 10.10, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „G.Ț. Zuza Petru Profir".

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Succesangex", pentru data de 22 iunie 2010, ora 11.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SA „Incomlac" privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Exvincom Prim", pentru data de 5 iulie 2010, ora 9.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît pe cauza civilă.

Judecător V. Orîndaș

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Ancorid-Com", pentru data de 14 iunie 2010 ora 9.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Comolimser" privind încasarea sumei de 1124 lei 58 bani.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Bis Internațional Sistem" cu sediul în mun. Chișinău, str. M. Manole nr. 9, pentru data de 17 iunie 2010, ora 14.40, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SA „Supraten" mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Befito-Grup", pentru data de 28 iunie 2010 ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Varda" privind încasarea sumei de 1405 lei 23 bani.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Hazar Service" SRL, pentru data de 3 iunie 2010, ora 12.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea reclamantului Lutonin Alexandru privind perceperea forțată a drepturilor salariale.

Judecător A. Andronic

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cernei Garold, pentru data de 8 iunie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) unde va avea loc examinarea cauei civile la acțiunea cet. Stratan Victoria privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Constantin Urîtu

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zbanț Victor, a.n. 18.07.1973, cu ultimul domiciliu cunoscut în Chișinău, str. Grenoble nr. 159/4, apt. 8, pentru data de 11 iunie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Fanelly Natalia privind recunoașterea ilegală a refuzului.

Judecător V. Brașoveanu

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Madan Sergiu Ion, pentru data de 16 iunie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Irving Chase Decatur, Derouin Cecile.

Judecător Ion Țurcan

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Lopanciuc Svetlana, pentru data de 16 iunie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Irving Chase Decatur, Derouin Cecile.

Judecător Ion Țurcan

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Vîntaniuc Gheorghe, pentru data de 21 iunie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 48) în legătură cu examinarea cauzei civile la acțiunea ÎMGFL-8 către Vîntaniuc Gheorghe.

Judecător E. Palanciuc

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Leahu Elena Grigore, pentru data de 7 iulie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 62) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea cet. Leahu Gheorghe privind desfacerea căsătoriei.

Judecător G. Bivol

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dzuindzeac Vitali Grigore, pentru data de 11 iunie 2010, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea Alei Dzuindzeac privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Lilia Lupașco

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Corlăteanu Cătălin, în calitate de pîrît, și reprezentantul SRL **„Carativa-Trans"**, în calitate de copîrît, pentru data de 16 iunie 2010, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în cauza civilă la acțiunea cet. Diacova Lilia privind repararea prejudiciului moral.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Steliana Iorgov

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gheorghiu Tudor domiciliat în Chișinău, com. Stăuceni, str. Florilor nr. 2, apt. 75-76, pentru data de 24 iunie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Gheorghiu Svetlana privind încasarea pensiei alimentare.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Popescu Serghei, Bolbocean Svetlana, Cobîlaș Zinaida, Cobîlaș Emil, pentru data de 29 iunie 2010, ora 10.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea cet. Nisterenco-Frunze Valentina privind recunoașterea contractelor de vînzare-cumpărare a imobilului din str. B. Glavan nr. 6, com. Grătiești, mun. Chișinău nevalabile.

Judecător Elena Cobzac

◆◆◆

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Nastas Nina, pentru data de 10 septembrie 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Nastas Boris privind rezoluțiunea contractului de donație.

Judecător V. Ilașco

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Comănescu Cristian, a.n. 20.06.1970, pentru data de 17 iunie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 317.) în calitate de pîrît în procesul civil intentat de Comănescu Iuliana privind decăderea din drepturile părintaști.

Judecător Ludmila Cernei

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „R&R", pentru data de 16 iunie 2010 ora 10.40, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea SRL „Nina&ASN" privind încasarea sumei de 43 262 lei 49 bani.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Angis-Tur" SRL, pentru data de 26 mai 2010, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44) în calitate de reclamat în cauza civilă la acțiunea lui Mihai Vodî privind încasarea datoriei.

Judecător Daria Sușchevici

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Internațional Express Recruit Ability (IERA)", pentru data de 26 mai 2010, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44) în calitate de reclamat în cauza civilă la acțiunea lui Mihai Vodî privind încasarea datoriei.

Judecător Daria Sușchevici

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău comunică, că la data de 27 mai 2010, a fost pornit procesul civil la cererea DPDC Ciocana privind declararea cet. Gladcov Victoria, născută la data de 18.06. 1977, cu ultimul domiciliu în Chișinău, str. Alecu Russo nr. 59/3, apt. 69, dispărută fără urmă.

Persoanele care dețin informație despre locul aflării cet. Gladcov Victoria, rugăm să comunicați la judecătoria **Ciocana, mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309**, judecător Ion Bulhac.

Judecător Ion Bulhac

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Galupa Igor Boris, a.n. 1967, cet. Perciuc Ecaterina Vladimir, a.n. 1968, cet. Galupa Olga Igor, a.n. 1992, pentru data de 22 iunie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 317.) în calitate de pîrîți în procesul civil intentat de APLP 54/218 privind încasarea datoriei.

Judecător Ludmila Cernei

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Biriucova Evghenia Alexandru, a.n. 1936, Biriucova Natalia Ghenadie, a.n. 1971, pentru data de 22 iunie 2010, ora 10.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 317.) în calitate de pîrîți în procesul civil intentat de APLP 54/218 privind încasarea datoriei.

Judecător Ludmila Cernei

◆◆◆

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Cetulean Igor, pentru data de 7 iunie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

◆◆◆

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Celac Iurie, pentru data de 7 iunie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind încasarea datoriei.

Judecător Alexandru Negru

◆◆◆

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Trinchineț Ion, pentru data de 7 iunie 2010, ora 10.30, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

◆◆◆

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Sochirca Vitalie Anatolie, pentru data de 7 iunie 2010, ora 11.00, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

◆◆◆

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gonța Oleg, domiciliat în Hîncești, str. I. Creangă nr. 52, apt. 13, pentru data de 8 iunie 2010, ora 13.30, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-123 la cererea cet. Botoșanu Minodora privind încasarea pagubei materiale și morale.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător A. Corotchi

Aniversări

Dumitru VISTERNICEAN,
preşedintele Consiliului Superior al Magusturaturii – 55 de ani

Mult stimate domnule Dumitru Visternicean, cu totul şi cu totul specială este ziua dumneavoastră de naştere din acest an, vîrsta frumoaselor împliniri.

Sîntem onoraţi să vă adresăm cu ocazia frumoasei aniversări acest sincer şi cald mesaj de felicitare.

Popasul aniversar la care aţi ajuns constituie o oportunitate de a pune pe cîntar succesele obţinute. Astfel, avansarea prin muncă, responsabilitatea, perseverenţa, devotementul faţă de domeniul ce vi l-a-ţi ales ca destin – justiţia, vă determină inconfundabilitatea.

Vă dorim viaţă îndelungată, plină de realizări şi bucurii, clipe cît mai durabile de satisfacţie şi revelaţie sufletească!

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Raisa Grecu**, doctor habilitat în drept, Facultatea de Drept USM; **Nelea Budăi**, judecător CA Chişinău; **Veronica Cupcea**, judecător Orhei; **Ştefan Niţa,** judecător Centru; **Alexandru Gheorghieş**, preşedintele judecătoriei Glodeni; **Ala Ivanov**, specialist principal Secţia finanţe şi contabilitate; **Diana Muşet,** procuror Botanica; **Ina Bodean**, procuror, Secţia control ierarhic superior şi asistenţă metodică; **Ludmila Iarmaliuc**, procuror Teleneşti; **Tatiana Talpă**, procuror Şoldăneşti; **Tamara Cojocaru**, procuror Secţia organizare şi control; **Victoria Alexuţa**, procuror Criuleni; **Aliona Crigan**, specialist coordonator Secţia generală; **Zinaida Grossu**, specialist principal Procuratura militară Cahul; **Lilia Rotari**, specialist principal Procuratura Şoldăneşti; **Mihail Nicolai**, procuror Anenii Noi; **Eduard Bulat**, procuror, şef Secţie prevenire şi combatere a traficului de fiinţe umane; **Oleg Gonţa**, procuror Centru; **Eduard Harunjen**, procuror, şef Secţie nr.2; **Victor Plugaru**, procuror Secţia de conducere a urmăririi penale; **Vitalie Sibov**, procuror Rîşcani mun. Chişinău; **Ion Draguţa**, procuror, şef Secţie controlului activităţii operative de investigaţii şi asigurarea regimului.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi *Revista naţională de drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Grepfrutul, bun pentru inimă

Pe lîngă faptul că este prietenos cu silueta, grepfrutul este excelent pentru inimă, prevenind bolile cardiace, după cum a arătat un studiu realizat în Israel.

În cadrul cercetării, mai mulţi voluntari cu colesterolul mare, care suferiseră deja o operaţie de bypass, au primit sau nu grepfrut, în funcţie de grupa în care se aflau, timp de 30 de zile.

După acest interval de timp, în cazul pacienţilor cărora li se dăduse cîte un grepfrut pe zi s-a observat scăderea colesterolului şi micşorarea riscului de boli cardiace. În cazul voluntarilor care nu consumaseră grepfrut nu s-a observat nicio schimbare, chiar dacă mîncaseră sănătos în toată această perioadă de timp.

Potrivit cercetătorilor de la Universitatea Hebrew din Ierusalim, pe lîngă antioxidanţi, grepfrutul conţine şi nişte chimicale ce ar putea fi responsabile de scăderea nivelului trigliceridelor. Se crede că atît fructul proaspăt, cît şi sucul obţinut din acesta are acelaşi efect. Totuşi nu trebuie uitat că acest fruct interacţionează cu anumite medicamente, iar consumat în exces creşte nivelul estrogenului, atît în cazul femeilor, cît şi în al bărbaţilor, mărind şi riscul de cancer la sîn.

Micul dejun este cea mai importantă masă, reiterează specialiştii

Micul dejun – cea mai importantă masă a zilei, după cum susţin specialiştii – trebuie să asigure cel puţin un sfert din caloriile necesare, între 20 şi 25% din necesarul de energie.

Specialiştii în nutriţie recomandă ca un mic dejun echilibrat să conţină proteine şi carbohidraţi cu fibre, iar printre alegerile potrivite se numără laptele, legumele, iaurtul, fructele şi cerealele.

Un studiu Omnibus, prezentat recent, arată că 25% dintre români iau micul dejun mai rar de o dată pe săptămînă, iar aceştia sînt în mod special tineri cu vîrste cuprinse între 19 şi 24 de ani. Majoritatea dintre ei invocă lipsa de timp pentru un mic dejun sau faptul că nu pot mînca la o oră atît de matinală.

Cu toate acestea, prof.dr. Gabriela Radulian, medic primar în diabet, nutriţie şi boli metabolice la Institutul Naţional de Diabet „prof. dr. N. Paulescu", spune că este important ca oamenii să menţină un echilibru între aport şi consum, pentru că orice dezechilibre pot duce la o serie de patologii precum bolile cardiovasculare, diabetul şi obezitatea.

Medicul spune că cerealele integrale asigură necesarul de energie pentru prima parte a zilei, constituie o sursă importantă de fibre alimentare, au un conţinut redus de grăsime, index glicemic mic, ceea ce înseamnă că produc o creştere uşoară a glicemiei fără să determine un răspuns mare al pancreasului şi sînt sărace în sare sau sodiu.

Potrivit aceluiaşi studiu Omnibus, pentru aproape 2 români din 10 micul dejun ar putea fi luat şi la locul de muncă. Românii au descris micul dejun ideal ca avînd în componenţa sa lapte, fructe şi legume, dar şi alte produse lactate şi cereale.

„Comportamentul alimentar este influenţat şi de alţi factori – foamea sau saţietatea. Dar o alimentaţie echilibrată înseamnă distribuţia aportului de energie în trei mese principale şi maxim 2 - 3 gustări sănătoase", a explicat prof. dr. Gabriela Radulian.

Special pentru micul dejun o companie a lansat biscuiţii Belvita Start, bogaţi în cereale, fibre, vitamine şi minerale, care eliberează treptat carbohidraţi timp de 4 ore.

Ei conţin grîu, secară, orz şi ovăz, sau combinaţii de cereale cu fructe uscate sau cereale şi ciocolată.

Caleidoscop

Femeile cu parteneri mai tineri mor înainte de vreme

O cercetare realizată în Olanda a arătat că femeile care îşi iau soţi mai tineri, aşa cum a făcut Demi Moore, mor înainte de vreme, în timp ce bărbaţii care procedează la fel, împărţindu-şi viaţa cu o femeie cu mult mai tînără, cum a procedat Michael Douglas, trăiesc mai mult decît media.

Cu cît mai tînăr soţul, cu atît mai scurtă va fi viaţa femeilor, arată statisticile şi datele referitoare la mariajele şi decesele din Olanda. Un soţ mai tînăr cu 7 pînă la 9 ani face ca riscul de mortalitate prematură al soţiilor să fie cu 20% mai mare decît dacă şi-ar fi luat bărbaţi de vîrsta lor.

În cazul în care se căsătoresc cu un bărbat mai mic cu 15 ani, aceste femei au un risc cu 30% mai mare de a muri înainte de vreme.

În cazul bărbaţilor mai vîrstnici care îşi iau neveste cu 7 pînă la 9 ani mai tinere, ei prezintă un risc mai mic cu 7% de a muri înainte de vreme, ceea ce înseamnă ca Michael Douglas, cu 25 de ani mai vîrstnic decît soţia sa, Catherine Zeta-Jones, se poate aştepta să trăiască mult şi bine.

Toto Cutugno va concerta pe Arena Zimbru din Chişinău

Premieră pentru ţara noastră. Cunoscutul interpret şi compozitor italian, Toto Cutugno, va concerta în exclusivitate la Chişinău. Gazda concertului va fi Arena Centrală a clubului de fotbal Zimbru Chişinău. Evenimentul va avea loc pe data de 26 iunie.

Renumitul interpret şi compozitor italian va concerta pentru prima dată la Chişinău. Fosta glorie a fotbalului moldovenesc, Vladimir Ţincler, s-a declarat extrem de mulţumit de venirea italianului şi de faptul că premiera va fi găzduită de stadionul echipei Zimbru.

Vladimir Ţincler, directorul Muzeului Zimbru: „Toto Cutugno este celebru în toată lumea. Desigur, pe stadion va veni multă lume. Eu pot doar să salut participarea unui asemenea cîntăreţ şi compozitor italian."

Toto Cutugno are peste 400 de melodii compuse şi peste 100 de milioane de discuri vîndute în întreaga lume. Este primul cantautor care a cîştigat marele premiu al Festivalului de la Sanremo în 1980 şi singurul italian care a cîştigat marele premiu la Eurovision. Concertul este programat pe data de 26 iunie.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIŢĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redactiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 894